

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ořechov, okres Brno-venkov

Komenského 2, 664 44 Ořechov

Identifikátor: 600 111 091

Termín konání inspekce: od 12. do 13. března 2007

Čj:	ČŠI 1159/07-12
Signatura	bl3ca102

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola Ořechov, okres Brno-venkov je příspěvková organizace Obce Ořechov. Poskytuje základní vzdělání místním žákům a žákům dojíždějících z okolních obcí. V základní škole (dále jen ZŠ) je umístěna školní družina, která poskytuje zájmové vzdělávání žákům a školní jídelna, která zabezpečuje stravovací služby pouze pro žáky a zaměstnance školy. Vzdělávání probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola Č.j. 16847/96-2. Učitelé tvoří vlastní školní vzdělávací program.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v ZŠ.

Cíle inspekční činnosti:

1. Zjišťování a hodnocení formálních podmínek vzdělávání podle vybraných ustanovení školského zákona
2. Zjišťování a hodnocení inovací vzdělávacích programů a úrovně řízení školy v oblasti personálních podmínek, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, základní zjištění v oblasti podpory rozvoje osobnosti žáka, rovných příležitostí ke vzdělávání a sledování rozvoje vlastního hodnocení školy
3. Zjišťování a hodnocení prevence rizikového chování na 2. stupni ZŠ
4. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti ve 3. a 7. ročníku podle realizovaného vzdělávacího programu

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Zjišťování a hodnocení formálních podmínek vzdělávání podle vybraných ustanovení školského zákona

Škola předložila Zřizovací listinu, Výpis z rejstříku škol a školských zařízení a poslední Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení.

Povinně zapisované údaje v rejstříku škol a školských zařízení, týkající se právnické osoby, která vykonává činnost ZŠ, činnost školní družiny a školní jídelny, dále pak údaje týkající se zřizovatele, forem vzdělávání a školských služeb byly v souladu se skutečností. Jsou uvedena místa, ve kterých se uskutečňuje základní vzdělávání, zájmové vzdělávání a školské služby. Jméno a příjmení ředitele školy je totožné se jménem a příjmením osoby, která je statutárním orgánem právnické osoby, která vykonává činnost školy.

Nejvyšší povolený počet žáků ve škole včetně počtu žáků zapsaných ve školní družině a počtu strávníků ve školní jídelně, uvedený ve výpisu z rejstříku škol a školských zařízení, byl v kontrolovaném období dodržen. Povolená kapacita ZŠ (500 žáků) byla k 30. září 2006 využita z 60 % (301 žáků), kapacita školní družiny (50) žáků byla k 31. říjnu 2006 využita na 100 % a kapacita školní jídelny (300 stravovaných) byla v průměru naplněna na 82 % (247 strávníků). Jednotky výkonu byly vykázány v příslušných výkazech v souladu se skutečností. Od doby posledního Rozhodnutí MŠMT škola nepodávala žádost o provedení dalších změn.

Vybrané kontrolované údaje předložených dokumentů vzájemně souhlasily a byly v souladu se skutečností.

Škola splnila formální podmínky podle vybraných ustanovení školského zákona k zápisu do školského rejstříku.

2. Zjišťování a hodnocení inovací vzdělávacích programů a úrovně řízení školy v oblasti personálních podmínek, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, základní zjištění v oblasti podpory rozvoje osobnosti žáka a rovných příležitostí ke vzdělávání a sledování rozvoje vlastního hodnocení školy

Škola se inovací vzdělávacího programu zabývá několik let. Pedagogové pracují dva roky na vlastním školním vzdělávacím programu (dále jen ŠVP), který začnou realizovat od 1. září 2007 v I. a VI. třídě. Inovativní a transformační prvky základního vzdělávání se pozitivně promítají ve všech koncepčních dokumentech školy, které byly inspekci předloženy. Koordinátorka ŠVP, která je zároveň ve funkci zástupkyně ředitele školy, se zúčastnila řady vzdělávacích akcí, které jsou velmi dobrým zdrojem pro reálný harmonogram zavádění ŠVP v ZŠ. Inovace vzdělávacího programu má za sebou úspěšné dotazníkové šetření, přípravné fáze, účelově organizované další vzdělávání pedagogických pracovníků, informační servis o stavu tvorby ŠVP vůči zřizovateli, školské radě a ostatní veřejnosti. ŠVP, který by měla škola během následujících dvou měsíců tohoto školního roku dokončit, definuje nový způsob výuky založený na týmové práci. Je zaměřena na utváření klíčových kompetencí žáků v jednotlivých oblastech a oborech základního vzdělávání, motivující způsob hodnocení, rovné příležitosti ve vzdělávání, vlastní autoevaluační techniky a podporu partnerských vztahů. ŠVP obsahuje také prevenci rizikového chování. Zabývá se otázkami jak účinně využívat informační a komunikační technologie ve výuce. Škola každoročně zpracovává analýzu vzdělávání, stručné zhodnocení výsledků a průběhu vzdělávání a vlastní hodnocení. Údaje z analýzy, hodnocení a sebehodnocení vzdělávání zveřejňuje ve výroční zprávě. O činnosti školy je informována školská rada, zřizovatel, rodiče i ostatní veřejnost. Partneři se školou spolupracují. Inovace ve vzdělávání probíhá průběžně a je orientována správným směrem.

Řízení školy je založeno na otevřených vztazích a principech sounáležitosti učitelů ke škole a žákům. Z celkového počtu 23 pedagogických pracovníků je 20 učitelů, kteří splňují podmínky odborné kvalifikace, 3 si zvyšují odbornou kvalifikaci studiem na vysoké škole. Většina učitelů z pedagogického sboru si v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků prohlubuje svoje odborné vzdělání. Účast na seminářích a vzdělávacích akcích je přesně evidována na osobních kartách. Ředitel školy je ve funkci od roku 2003. Spolu se zástupkyní školu řídí zodpovědně. V rámci zkvalitnění vzdělávání a dosažení lepších výsledků byla provedena věrohodná swot-analýza. V ní vedení školy upozorňuje na zajištění potřeby trvalého rozvoje školy a změny tradičního stylu a organizace výuky.

V rámci personálního auditu a zvyšování kvality řízení školy vzniklo užší vedení školy, které tvoří výchovný poradce, koordinátor informačních a komunikačních technologií, koordinátor pro environmentální výchovu, vedoucí metodických orgánů a vedoucí provozních zaměstnanců. Participující vedoucí užšího vedení školy se podílejí na tvorbě ročního plánu a měsíčních plánů. Kontrola průběhu a výsledků vzdělávání je prováděna dobře. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána adekvátní opatření k jejich odstranění. Ředitel školy odlišuje každodenní rutinní činnosti od činností, které výrazněji podporují zkvalitňování vzdělávání a napomáhají lepší kvalitě řízení. Motivuje proto učitele k tvorbě a účasti na projektech, které mají za úkol zlepšit jednak materiální podmínky vzdělávání, jednak by měly pozitivněji ovlivnit samotnou organizaci vzdělávání. Během sledovaného období bylo ve škole vytvořeno celkem osmáct projektů, které zahrnují oblast výchovy ke zdraví,

holocaustu, matematických dovedností, přírody, společnosti, života jedince, globálních problémů lidstva atd. V uvedených projektech je zdůrazněna oblast podpory rovných příležitostí ve vzdělávání. Ty jsou ve škole vytvářeny pro všechny žáky. Rozvoj osobnosti žáka je vnímán tradičně a je podporován zažitou formou organizace vzdělávání.

Kvalita inovace vzdělávacích programů a úroveň řízení školy v oblasti personálních podmínek a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je velmi dobrá. Oblast podpory rozvoje osobnosti žáka a rovných příležitostí ve vzdělávání je na standardní úrovni.

3. Zjišťování a hodnocení prevence rizikového chování na 2. stupni ZŠ

Škola se cíleně zabývá prevencí rizikového chování žáků. Třídní učitelé pravidelně kontrolují absenci žáků a v případě jejich nepřítomnosti okamžitě kontaktují rodiče nebo zákonné zástupce. Pokud je absence delší než 2 dny, vyžadují řádné a podložené zdůvodnění nepřítomnosti. Uvedenou oblast analyzují a komplexně hodnotí na pedagogické radě. Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, Policií ČR a příslušným sociálním odborem (Šlapanice). V letošním školním roce byl řešen jeden případ záškoláctví, naopak nebyl zaznamenán žádný případ jakékoli formy vzájemného násilí žáků. Metodicka prevence zakotvila předcházení šikaně a násilí do Minimálního preventivního programu školy. Prevenci je pravidelně věnována pozornost v občanské a rodinné výchově. Třídní učitelé vedou systematicky žáky k vytváření pozitivního sociálního klima v třídních kolektivech. Každoročně jsou realizovány besedy, přednášky a výukové programy k prevenci rizikového chování. Kvalitní prevencí se podařilo v letošním školním roce například snížit počet omluvné absence oproti loňskému školnímu roku téměř na polovinu. Učitelé uplatňují individuální přístup k žákům integrovaným, se specifickými vzdělávacími potřebami i k talentovaným. Osobní rozvoj jednotlivců je velmi dobře podporován četnými fungujícími zájmovými útvary, jejichž skladba je velmi pestrá. Do bohaté mimoškolní činnosti se daří aktivně zapojit také žáky romského etnika.

Školní řád jasně vymezuje práva a povinnosti žáků. V případě zjištění závažného asociálního jednání nebo chování jsou žákům v souladu s klasifikačním řádem a školním řádem udělována výchovná opatření. V 1. pololetí byl udělen druhý stupeň z chování třem žákům a v jednom případě třetí stupeň, a to za výše zmíněnou neomluvenou absenci. Závažné problémy jsou řešeny na výchovných komisích. Poradenské služby jsou ve škole funkční. Výchovná poradkyně nejčastěji spolupracuje s PPP a spádovým úřadem práce. Má stanovené pravidelné konzultační hodiny, určené žákům a jejich rodičům.

Přecházet rizikovému chování se opět velmi dobře daří na základě efektivní spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků i tím, že škola nabízí smysluplnou činnost žákům v jejich volném čase. Kromě zájmových činností jsou také zapojeni do mnoha projektů. Jeden z nich byl zaměřen přímo na prevenci před závislostí na drogách. Své poslání také splnila uskutečněná beseda pro 8. a 9. ročníky s HIV pozitivním občanem.

Prevence rizikového chování je ve škole důsledně a zodpovědně prováděna, je prováděna na příkladné úrovni.

4. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků rozvoje čtenářské gramotnosti podle realizovaného vzdělávacího programu ve 3. a 7. ročníku základní školy

S oblastí čtenářské gramotnosti (dále jen ČG) se ve škole seznamují jak ředitel školy, tak ostatní učitelé. Rozvoj a podpora čtenářství a čtenářských dovedností je však začleněna do strategie rozvoje školy, koncepčních záměrů a reálného plánování spíše okrajově. Je zúžena na techniku čtení. O ČG má škola pouze povědomí, ředitel školy a ostatní nemají o ČG

potřebné informace. Škola se neúčastnila žádných projektů ani se nezapojila do žádných výzkumů, které se zabývají podporou a rozvojem čtenářských dovedností. Tato skutečnost vyplynula z rozhovoru s ředitelem školy, metodičkou pro český jazyk a ostatními učiteli. Další vzdělávání se na podporu rozvoje ČG ve škole v posledním období nerealizovalo. S touto skutečností počítá až nový ŠVP. Ve výstupech vlastního hodnocení se škola specifikou ČG cíleně rovněž nezabývá. Analýza rozvoje ČG je zaměřena na techniku zvládnutí čtení, čtecích dovedností a příčiny špatného čtení. K tomu jsou přijímána i adekvátní opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Učitelé českého jazyka jsou odborně kvalifikovaní, speciálně se však problematikou ČG nezabývají. Podporují čtenářství klasickým způsobem a k tomu jim slouží velmi dobře zařízená školní žákovská knihovna. Tu využívá jen asi šestina z celkového počtu žáků. Materiální zázemí včetně softwarového vybavení je vhodně z hlediska podpory a rozvoje ČG využíváno právě k tvorbě projektů a vlastních programů, které vytváří učitelé se žáky. Pomocí internetu a prezentační techniky je rozvoj ČG ve škole podporován neefektivněji. Z rozhovoru s učiteli a žáky vyplynulo, že práce s psaným textem slouží především k opakování a prohlubování učiva. To se potvrdilo při hospitacích v českém jazyce na prvním a druhém stupni a v zeměpisu na druhém stupni ZŠ. Žáci se sice učili obecně porozumět pracovnímu textu a textu v učebnicích, ale nebyly využity efektivní metody. Efektivnější metody práce s textem, které účinně podporovaly rozvoj ČG se projevily na prvním stupni ZŠ. Žáci čtenému textu dobře rozuměli a dokázali s jeho obsahem i formou tvořivě pracovat. Výuka na druhém stupni byla ze strany učitelů velmi dobře připravená, ale schopnost porozumět psanému textu se dařilo rozvíjet jen zřídka, nahodile a nevědomě. Práce s textem postrádala evokační a reflexivní metody vzdělávání, které deklaruje realizovaný vzdělávací program. Dominovala role učitele, žáci byli spíše v roli pasivních příjemců poznatků předávaných pedagogy. Kvalita čtecích dovedností byla standardní, místy podprůměrná. To omezovalo vést žáky ke kritickému přemýšlení o přečteném textu a tříbení nových informací. Informace byly čerpány, mimo zeměpis, většinou jen z jednoho zdroje a tím byla učebnice. Práce s textem byla omezena na techniku čtení, specifické dovedností se nedařilo efektivně rozvíjet.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti vyžadují změnu práce zejména při samotné práci s textem.

Hodnotící stupnice

rizikový stav	standardní	příklad dobré praxe
---------------	------------	---------------------

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Ořechov, okres Brno-venkov ze dne 7. června 1994
2. Změna Zřizovací listiny, dodatek č. 1 ze dne 1.1. 1999
3. Zřizovací listina ze dne 5. ledna 2005
4. Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 17. května 1996, Č.j. 8694/2006-21 ze dne 17. května 2006
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. března 2007
6. Jmenování ředitele školy s účinností ze dne 12. ledna 2005

7. Smlouva o poskytování telekomunikačních služeb s účinností od 1.ledna 2006 ze dne 2. ledna 2006
8. Koncepce činnosti a rozvoje ZŠ pro období 2003 -2007 ze dne 20. července 2003
9. Řád školy s platností od 21.září 2005
10. Výchovné poradenství 2006 -2007
11. Pracovní plán školy 2006-2007
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2006-2007 ze dne 1. září 2006
13. Školská rada – doklad o zřízení a založení
14. Autoevaluace – vlastní hodnocení školy, prosinec 2006
15. Výroční zpráva ZŠ Ořechov 2005-2006 ze dne 20.září 2006
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2006-2007
17. Organizační řád ZŠ Ořechov ze dne 1. července 1994
18. Třídní knihy VII. a III. tříd ve školním roce 2006-2007
19. Třídní výkazy VII a III. tříd ve školním roce 2006-2006
20. Výkaz o školní knihovně R 22 -01 za školní rok 2005-2006 ze dne 25. září 2006
21. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30.září 2006 ze dne 6. října 2006
22. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2006 ze dne 6. října 2006
23. Výkaz o školní družině – školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. říjnu 2006 ze dne 1. listopadu 2006
24. Zápisní lístek do školní družiny (školního klubu) pro školní rok 2006-2007 – 54 ks
25. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování – školní jídelny Z 17-01 ze dne 2. listopadu 2006
26. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 ze dne 8. března 2007
27. Seznamy žáků ve školní roce 2006-2007
28. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2006-2009 ze dne 24. srpna 2006
29. Prospěch a chování žáků za rok 2005-2006
30. Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2005-2006
31. Osobní karty učitele ve školním roce 2006/2007- 23 ks
32. Zápisy z výchovné komise
33. Plán práce na měsíc březen 2007
34. Zápisy výchovné poradkyně
35. Seznam žáků se specifickými poruchami učení a chování
36. Individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

ZÁVĚR

Škola splnila formální podmínky zápisu do školského rejstříku podle vybraných ustanovení školského zákona.

Tvorba ŠVP a další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhají na velmi dobré úrovni.

Inovace vzdělávacího programu je ze strany vedení školy velmi dobře podporována.

Úroveň řízení školy je velmi dobrá.

Podpora rozvoje osobnosti žáka je tradiční.

Škola se s problematikou čtenářské gramotnosti na profesionální úrovni doposud nesečkala. Podpora a rozvoj čtenářství je tradičně svázána s dovedností čtení. Důsledkem je snaha o obecné porozumění textu, které jen málo podporuje rozvoj osobnosti žáka. Aby práce s textem vedla k vytváření schopností kritického myšlení žáků, je potřeba nahradit dosavadní tradiční způsob předávání nových poznatků tvůrčími metodami a efektivnějším organizováním výuky.

V Brně dne 16. března 2007

Razítko

Složení inspekčního týmu

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Petr Zábanský	Petr Zábanský, v.r.
Členové týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	L. Šimáčková, v.r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Stvrzuji svým podpisem, že jsem byla seznámena s obsahem inspekční zprávy a že jsem převzala její originál.

Datum: 20. března 2007

Razítko

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Vladimír Pikula

Vladimír Pikula, v.r.

Ředitel nebo jiná osoba
oprávněná jednat za školu/školské
zařízení

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. podacího deníku ČŠI
Zřizovatel: Obec Ořechov, Zahradní 1, PSČ 664 44		
Školská rada:		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. podacího deníku ČŠI	Text
		Připomínky byly/nebyly podány.